

**Біліченко А.В., здобувачка вищої освіти ступеня бакалавр,
рядовий поліції, курсант
Сєвідова І.О., д-р екон. наук, професор
Харківський національний університет внутрішніх справ, Україна**

Баланс як основа бухгалтерського обліку у інноваційній діяльності

Баланс є ключовим фінансовим звітом, який відображає фінансовий стан підприємства на певний момент часу. Він складається з двох основних розділів: активів і пасивів. Розділ активів включає всі ресурси та права, що належать підприємству. Це можуть бути гроші, товари, обладнання, нерухомість, інтелектуальна власність та інші активи. Активи відображають потенційну економічну користь, яку підприємство може отримати в майбутньому. Розділ пасивів відображає джерела, що фінансують активи підприємства. Це можуть бути власні капітал підприємства, заборгованості перед кредиторами, позики, зобов'язання перед постачальниками та інші зобов'язання. Пасиви представляють джерела, якими підприємство залежить для фінансування своїх активів.

Структура балансу є важливим елементом аналізу інноваційної діяльності підприємства. Вона дозволяє зрозуміти, як інновації залежать від джерел фінансування та як ефективно управляються ця інноваційна діяльність. Наприклад, баланс може показати, наскільки стабільним є фінансове положення підприємства, які джерела фінансування використовуються для проведення інновацій та чи використовуються ці активи підприємства ефективно.

Інформація, яка відображається у бухгалтерському балансі підприємства, має велике значення як для внутрішніх, так і для зовнішніх споживачів інформації. Для внутрішніх споживачів, таких як засновники та партнери по бізнесу, баланс надає необхідний інструментарій для прийняття управлінських рішень. Шляхом аналізу активів та пасивів, вони можуть оцінити фінансовий стан підприємства, його потенційні можливості та обмеження. Баланс допомагає визначити ефективність використання ресурсів, виявити потенційні проблеми та зробити відповідні корективи в стратегії та управлінських рішеннях. Для зовнішніх споживачів, таких як податкові органи, банки, акціонери, інвестори та інші кредитори, баланс є важливим джерелом інформації при оцінці платоспроможності підприємства та здійсненні фінансових рішень. Вони використовують баланс для визначення ризику, пов'язаного з інвестуванням в підприємство або покупкою його цінних паперів на фондовому ринку. Баланс надає їм інформацію про фінансову стійкість підприємства, його заборгованості, капітал та потенційні зобов'язання. Ця інформація допомагає зовнішнім споживачам приймати обґрунтовані рішення щодо співпраці з підприємством або укладання угод [1, с. 21].

Протягом історії бухгалтерського обліку велике значення приділяється бухгалтерському балансу, який є основою подвійної бухгалтерії. Бухгалтерський баланс виступає як засада для реєстрації фінансових транзакцій і відображення фінансового стану підприємства в певний момент часу.

Подвійний запис кожної господарської операції означає, що кожна транзакція реєструється одночасно на двох протилежних рахунках - дебеті та кредиті. Цей принцип подвійного запису забезпечує не тільки точність обліку, але й пізнавальну та контрольну цінність. Він дозволяє перевірити рівновагу між сумою дебетових і кредитових записів та виявити будь-які помилки або невідповідності у фінансовій інформації.

Подвійний запис також дозволяє здійснювати аналіз фінансових транзакцій і відстежувати їх вплив на окремі рахунки та фінансові звіти підприємства. Це допомагає керівникам, інвесторам, кредиторам та іншим зацікавленим сторонам отримувати достовірну інформацію про фінансовий стан підприємства, його прибутковість, ліквідність та інші показники [2, с. 30].

Баланс виступає не тільки як інструмент внутрішнього управління, але також як засіб комунікації з зацікавленими сторонами та визначення стратегій розвитку. Здатність підприємства забезпечувати свою господарську діяльність фінансовими ресурсами в значній мірі визначається його фінансовим станом.

Фінансовий стан підприємства, який відображається у балансі, має прямий вплив на його здатність залучати фінансові ресурси. Інвестори та кредитори оцінюють фінансову стійкість підприємства перед наданням капіталу або кредиту. Крім того, баланс є важливим джерелом інформації для внутрішнього управління, допомагаючи приймати стратегічні рішення щодо алокації ресурсів та планування розвитку підприємства [2, с. 73].

Одержування достовірної фінансової інформації, яка відображена у балансі, є важливим для комунікації підприємства з його зацікавленими сторонами, такими як інвестори, кредитори, партнери та урядові органи. Баланс надає зрозумілу та перевірену інформацію про стан активів, зобов'язань та власного капіталу підприємства, що дозволяє зацікавленим сторонам оцінити його фінансову стійкість, рентабельність та здатність до розвитку [3].

Баланс є основою бухгалтерського обліку і відіграє важливу роль в системі фінансової звітності підприємства. Він відображає фінансовий стан підприємства, включаючи його активи, зобов'язання та власний капітал. Баланс передає об'єктивну інформацію, яка є ключовою для прийняття рішень та стратегічного планування. Він не лише служить інструментом внутрішнього управління, але також є засобом комунікації з зацікавленими сторонами, такими як інвестори, кредитори, партнери та урядові органи. Баланс сприяє прозорості та довірі в економічному середовищі, а також є важливим елементом для фінансового аналізу та планування розвитку підприємства. У цілому, баланс виступає як основа бухгалтерського обліку, надаючи систематичну та структуровану інформацію про фінансову діяльність підприємства.

Список використаних джерел.

1. Лишиленко О.В. Бухгалтерський облік: підручник. 3-тє вид., переробл. та допов. К.: Центр учбової літератури, 2011. 670 с.; 2. Даньків Й.Я., Остап'юк М.Я. Бухгалтерський облік. К:Знання, 2007. 469 с.; 3. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку, затверджені наказами Міністерства фінансів України, URL: <https://mof.gov.ua/uk/nacionalni-polozhennja1> (дата звернення: 28.02.2024).